

Споразумението за партньорство 2014-2020 г. е наследникът на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2013 г., като обаче освен трите фонда (Кохезионен фонд, Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд), то обхваща и финансирането по линия на Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за морско дело и рибарство, които заедно формират Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Споразумението за партньорство включва четири основни раздела. По-долу са описани основните теми, засегнати във всеки от разделите.

Раздел 1

Споразумението за партньорство е изготвено съобразно Общата стратегическа рамка на Европейския съюз, Специфичните препоръки на Съвета за 2012 г. и 2013 г., както и отчитайки Позицията на ЕК относно преговорите с Република България за програмен период 2014-2020 г.

Аналитичната част на документа обхваща показатели и критерии по идентифицираните области на несъответствие, потребностите за развитие и възможностите за растеж от значение за тематичните цели на ЕСИФ, по които България ще работи. Акценти са приносът на Споразумението както за изпълнението на НПР: България 2020, като основен документ за развитието на България, и на Националната програма за реформи, така и за постигане на общоевропейските цели за растеж и заетост, формулирани в стратегия „Европа 2020“. В Споразумението за партньорство България идентифицира основните предпоставки, които ще допринесат за постигане на дефинираните в Европа 2020 три типа растеж – интелигентен, устойчив и приобщаващ.

Въз основа на критичните точки за развитието на България, посочени в анализа, и идентифицираните предпоставки за растеж, в съответствие с целите на Стратегията Европа 2020, в Споразумението за партньорство са формулирани четири **стратегически приоритета** за ЕСИФ през периода 2014-2020 г.:

Приоритет 1: Образование, здравеопазване, социално включване и заетост за приобщаващ растеж, който обхваща под-приоритетите : Заетост и трудова мобилност, Социално включване, Здравеопазване и Образование, обучение и учене през целия живот;

Приоритет 2: Научни изследвания, иновации и инвестиции за интелигентен растеж, който обхваща под-приоритетите: Повишаване конкурентоспособността и ресурсната ефективност на МСП, НИРД и иновации, Достъп до и използване на ИКТ;

Приоритет 3: Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж, който обхваща под-приоритетите: Свързаност (външна и вътрешна), Преминаване към ниско-въглеродна икономика, енергийна и ресурсна ефективност, Климат и климатични промени, превенция и управление на риска и Околна среда и опазване на природното богатство;

Приоритет 4 (хоризонтален): Добро управление и достъп до качествени административни услуги, който обхваща под-приоритетите: Административна ефективност и качествена съдебна система; Достъп до качествени административни услуги и ефективно прилагане на електронното управление и правосъдие.

С РМС 328/25.04.2012 г. са одобрени **тематичните цели**, чрез които България ще допринесе за целите на стратегия Европа 2020 за устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж. Изборът е направен въз основа на три типа критерии: нужди за развитие, (нормативни) ангажименти като държава-членка и потенциал за развитие, като комбинацията от тях формира обосновката на тематичните цели за страната във връзка с възможностите за

финансиране по ЕСИФ. Националните стратегически документи засягат всички единадесет тематични цели..

Предварителната оценка на Споразумението за партньорство е възложена на екип от независими оценители. Тя има за цел да оцени доколко изготвеният проект на Споразумение за партньорство е кохерентен документ, обвързан със стратегия Европа 2020 и с Националната програма за развитие: България 2020; съответства на приложимите регламенти и на принципите на партньорство, многостепенно управление, насърчаване на равенството между мъжете и жените и устойчивото развитие; съдържа реалистични цели, адекватни приоритети за изпълнението им и достатъчни административни и финансови ресурси за реализацията им. По същество оценителят към момента констатира, че при изготвянето на Споразумението е възприет нормативният подход, то се основава на целите, които ЕК и България ще се стремят да постигнат до 2020 г., и се фокусира върху процесите, към които ще бъдат насочени приоритетно средствата по Многогодишната финансова рамка за програмен период 2014 – 2020 г. Принципът на партньорство е спазен. Осигурена е широка публичност на процеса и участие на заинтересованите партньори.

Прилагането на **хоризонтални принципи** и целите на политиката за изпълнение на ЕСИФ обхваща прилагането на принципа на партньорство, принципите на равнопоставеност между мъжете и жените и предотвратяване на дискриминацията, както и устойчиво развитие, включващо постигането на баланс между опазването на околната среда и наличните ресурси и стремежите за икономически растеж. Хоризонталните принципи са задължителни за прилагане при изпълнението на програмите, финансирани по фондовете на ОСР.

Раздел 2:

Принципите за **допълване и координация на помощта** се осъществяват на четири нива: координация на помощта между програмите, финансирани със средства от ЕСИФ и недопускане на прекриване в целите на инвестициите; координация на помощта от ЕСИФ с тази от национални инструменти; координация на помощта от ЕСИФ и други програми на Съюза; координация на помощта от ЕСИФ с тази от Европейска инвестиционна банка. Описани са механизмите на прилагане на двата принципа, основните участници в процеса, отговорностите и задълженията на отделните етапи на програмиране, изпълнение, наблюдение и контрол на оперативните програми.

Същността на **принципа на допълняемост** е да се докаже, че приносът от Структурните фондове и Кохезионния фонд не замества обществени или други еквивалентни структурни разходи на страната-членка. Уредбата за проверка на допълняемостта през периода 2014-2020 е усъвършенстван вариант на процедурата през програмен период 2007-2013. В Споразумението се включва информация на публичните или еквивалентните на тях структурни разходи, което на практика представлява ангажимент за държавата, че за периода 2014 — 2020 г. ниво на тези разходи ще е поне равно на референтното ниво, определено в документа.

Предварителните условия представляват изисквания за изпълнение в отделни сфери по тематичните цели, които са предпоставка за получаване на финансова помощ за периода 2014 – 2020 г. За неизпълнени условия към датата на официалното подаване на СП за одобрение от ЕК, ще се предложат действия, които трябва да бъдат предприети на национално или регионално ниво, и график за тяхното изпълнение с цел да се гарантира изпълнението на условията не по-късно от 31 декември 2016 г. В тази част на СП е представена самооценка на изпълнението на предварителните условия.

Споразумението е описан и механизмът за разработване на **рамките за изпълнение** по отделните програми, включващи основни индикатори, чрез които да се демонстрира напредъка в изпълнението на приоритетите на програмата. Описани са и методите за

ефективно наблюдение на напредъка по заложените цели, на база на който през 2019 г. ще бъде разпределен т. нар. „резерв за изпълнението“, а липсата на задоволителен напредък ще бъде основание за спиране на плащанията

В частта **Административен капацитет** са обобщени оценките, извършени на национално ниво по отношение на Националната стратегическа референтна рамка и програмите, които идентифицират административния капацитет на звената, отговорни за изпълнението, управлението и контрола на програмите и капацитета на бенефициентите за разработване и изпълнение на проектите като едно от ключовите предизвикателства пред изпълнението и управлението на програмите и потенциала за усвояване на средствата през настоящия програмен период.

Идентифицирана е необходимост от по-нататъшно укрепване на капацитета на администрацията и бенефициентите чрез продължаване на добрите практики, въведени през настоящия програмен период и включването на нови мерки с цел своевременно достигане на необходимото високо ниво на компетентност както на звената, ангажирани с изпълнението, управлението и контрола на програмите, така и на отделните категории бенефициенти.

Административната тежест за бенефициентите по програмите, финансирани със средства на ЕС е свързана с етапите на подготовката, оценката, изпълнението, мониторинга и контрола на проектите. Още в началото на миналия програмен период кандидатите и бенефициентите по оперативните програми се сблъскват с висока степен на формализация и сложни административни процедури във всички фази на проектния цикъл. Предложена е обща визия за намаляване на административната тежест в рамките на цялостния процес, свързан с координацията, управлението, изпълнението, мониторинга и контрола на средствата от ЕС, с оглед създаване на стабилна и предсказуема среда за изпълнение на програмите, съфинансирани от ЕСИФ, въвеждане на максимална електронизация на комуникацията между бенефициентите и УО, оптимизиране на административните процедури, премахване на ненужните задължения за бенефициентите и унифициране на правилата.

Раздел 3

Този раздел представя териториалното насочване на програмите и съдържа информация както за конкретните инструменти за териториално развитие (водено от общността местно развитие и интегрирани териториални инвестиции), така и за политиката за градско развитие и приоритетните области за програмите за сътрудничество. Очертани са интегрирания подход към целевите групи с най-висок риск от дискриминация или изключване със специална насоченост към маргинализираните общности, както и подхода за адресиране на демографските предизвикателства за страната ни.

Раздел 4

Този раздел представя оценка на съществуващите системи за електронен обмен на информация и планираните мерки и действия за постепенно прилагане на пълен електронен обмен на информация между бенефициенти и органи, отговорни за управлението.